

ZANGER KRIS DE BRUYNE

NICO VAN CAMPENHOUT

Kris De Bruyne, *In essentie. Songs en andere betekenissen*

Tielt, Lannoo, 2015, 189 pp., ill., ISBN 9789401424073

In 2015 publiceerde de Vlaamse zanger Kris De Bruyne naar aanleiding van zijn 65ste verjaardag een aantal schetsmatige en frag-

mentarische autobiografische notities onder de titel *In essentie. Songs en andere bekentenissen*. De Bruyne woont na talloze omzwervingen in Sint-Amands-aan-de-Schelde. Hij groeide op in een ander Schelgedorp, het Waaslandse Kruibeke, als derde van de vier zonen en vijfde van de zeven kinderen van Arthur De Bruyne (1912-1992), de (destijds) befaamde chroniqueur van de geschiedenis van de Vlaamse beweging. Van de vier jongens uit het gezin is Kris de enige nog levende. Vreemd genoeg heeft hij het in dit boekje nergens en op geen enkele manier over zijn drie zussen... Hector De Bruyne (1917-1995), senator voor de Volksunie en Belgisch minister van Buitenlandse Handel, was zijn oom. De grootvader van Kris De Bruyne, Emiel De Bruyne (1873-1942), was een muzikaal bijzonder begaafde onderwijzer én “een vurige daensist!”, zoals zijn kleinzoon niet nalaat expliciet en instemmend te vermelden.

Over (de dood van) zijn moeder, die als bijna 100-jarige uit het leven stapte via euthanasie, schreef Kris De Bruyne in 2013 samen met neurochirurg Peter De Deyn en oncoloog Wim Distelmans *Hoe mooi mijn moeder stierf. Op weg naar een goede dood*. Voor *In essentie* selecteerde hij daaruit enkele fragmenten. Gabriella Van Broeck (1913-2012) was een atheïste met een “artistiek-romantische inslag” (p. 88), die hield van beeldende kunst en muzikaal actief was en die tot haar huwelijk onderwijzeres was. Als hommage aan zijn vader, die eveneens een opleiding tot onderwijzer volgde en dat beroep ook lange tijd uitoefende, scheef zoon Kris kort vóór en na diens overlijden, ondertussen een kwarteeuw geleden, twee diepmenselijke en ontroerende (afscheids)liederen, respectievelijk *Tijd om te gaan slapen* en *Waesland 1912*. Zijn

vader, die tot aan het eind van zijn leven katholiek bleef, was net als zijn vrouw een verwoede lezer, die zijn kinderen aanzette om wat dat betreft in hun voetsporen te treden. “Veel van mij songteksten vonden hun inspiratie in boeken”, zo noteert Kris De Bruyne: “Niet de hond maar wel een goed gevulde boekenkast is de beste vriend van de mens”. Hij is zijn beide ouders, die later uit elkaar groeiden en gescheiden leefden, daarvoor tot op vandaag uitermate dankbaar. Meer in het algemeen drukt de Vlaamse zanger zijn sterke appreciatie uit voor de inspirerende mildheid en de stimulerende (intellectuele) sfeer waarin zijn vader en moeder hun kinderen opvoeden: “Mijn vader schreef boeken, mijn moeder speelde piano, broer Joost schilderde en broer Koen speelde piano. Die artistieke omgeving is mijn geluk geweest. (...) Wat onze beide ouders ons hebben doorgegeven in vrijheid aan expressie, dat was van onschatbare waarde. We werden opgevoed in een klimaat van artistieke expressie, in literatuur, plastische kunst, muziek” Omdat Kris De Bruyne in liedteksten en interviews herhaaldelijk blijkt gaf niet bepaald de Vlaams-nationale overtuiging van zijn vader te delen, werd lange tijd gedacht, gezegd en zelfs geschreven dat hij met zijn vader, die er bovendien nogal andere morele, maatschappelijke en muzikale standaarden op nahield, gebrouilleerd was gebleven. Niet is minder waar, zo blijkt ten overvloede uit *In essentie*, waarvan de titel werd ontleend aan het lovende oordeel van Kris De Bruyne over de Franse klassieke componist Erik Satie (1866-1925): “Hij was dé uitbinker van het ‘herleiden naar de essentie’”. De auteur toont zich in deze autobiografische schets overigens wel gevoelig voor wat de Vlaamse beweging bereikte in haar strijd tegen de omstandigheid “dat men in de openbare omgang Frans moest spreken” in Vlaanderen, althans tot diep in de 20ste eeuw. Dat Kris De Bruyne kort na zijn muzikaal debuut, nu bijna een halve eeuw geleden, door de media en vele collega’s kon

worden omschreven “als dé eerste basislegger van de Nederlandstalige rock in ons land”, was trouwens mede het resultaat van de inzet van een paar generaties (cultuur)flaminganten, inclusief zijn eigen vader. Voor Wannes Van de Velde (1937-2008), die het muzikaal talent van de toen 17-jarige De Bruyne ‘ontdekte’, geldt hetzelfde, maar dan op het domein van de (eigentijdse) Vlaamse volksmuziek, zoals wij in een eerdere bijdrage in dit tijdschrift al betoogden (WT, 2016, nr. 3, pp. 281-282).

In essentie. Songteksten en andere bekentissen is een beperkte, maar waardevolle en uiteraard persoonlijke aanvulling bij wat eerder werd geschreven over de Vlaams-nationalistische kroniekschrijver en biograaf Arthur De Bruyne, in het bijzonder *Leven en werk van Arthur De Bruyne* van Pieter Jan Verstraete uit 1999, dat zowel een biografie, een bibliografie als een al te welwillende en te weinig kritische evaluatie van het historigrafische oeuvre van de geportretteerde omvat. “Veel mensen vonden mij vroeger een rebel, een klootzak...”, zo liet Kris De Bruyne in 2014 ietwat badinerend optekenen in het weekblad *Humo*. Dat diegenen die daarmee bedoeld werden het allerminst bij het juiste eind hadden, bewijst deze oorspronkelijk als ‘kleinkunstenaar’ geëtiketteerde volbloed muzikant eens en voor altijd met *In essentie*, en in het bijzonder met het warme eerbetoon daarin aan zijn beide ouders. Dat de auteur, hoewel hij in dit egodocument vrij openhartig is over zichzelf, voor het overige nogal selectief omspringt met het (familiale) verleden, is uiteraard begrijpelijk maar tegelijk ook wat jammer.